ILUSTROWANE
WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

WYDAWNICTWO I NAKŁAD
DOMU FILATELISTYCZNEGO
JAN
WITKOWSKI
POZNAŃ I
SKRYTKA POCZTOWA 370

NR. 3 POZNAŃ, GRUDZIEŃ 1931 ROK I

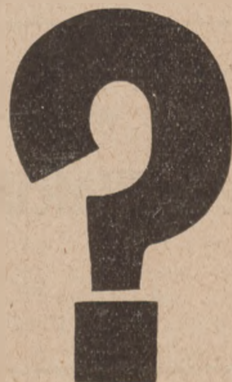
NUMER GWIAZDKOWY!

PREMJE!

Złotych

5000.—

na BEZPŁATNE PREMJE dla czytelników „Il. Wiad. Filat."

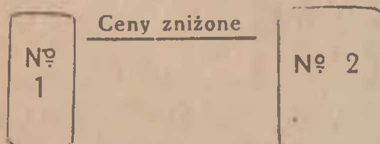
(Bliższe szczegóły w tekście).

PRZYBORY FILATELISTYCZNE!

Pincetki niklowane, pierwszorzędny gatunek zł 2.85

Nalepki (jednostronne) Ia gat. paczka po 1000 szt.

Ceny zniżone

1 paczka	0.40	1 paczka	0.50
10 „	3.75	10 „	4.65

Kajety do znaczków, format mniejszy (specjalnie korzystny do wymiany ze względu na małą wagę) 1 sztuka zł —30
10 „ „ 2.50
100 „ „ 22.50
form. większy 1 „ „ —.60
10 „ „ 5.50

Album znaczków polskich (H. Kamińskiego), własnego nakładu „ 19.75

Albumy „blanco“ własnego nakładu 70 kart pierwszorzędn go papieru siatkowanego. Spięty systemem śrubowym. Chwilowo zupełnie wyczerpane
Karty zapasowe oddzielnie a „ —.15

Wszelkie albumy innych wydawnictw, jak Schwanebergera Schaubecka itd. po cenach **oryginalnych**

Katologi Michla 1932 cena oryginalna „ 12.60
Yverta 1932 cena oryginalna „ 17 50

Inne katalogi i wydawnictwa po cennach oryginalnych!

20°/₀ RABATU GWIAZKOWEGO!

na niżej podane pakiety ważne 25 XII — 25 I 32.

PAKIETY KRAJOWE!

100	znaczków 100 rozm. krajów	zł	3.75
25 rozm.	Hiszpanji	„	—.75
100 „	Kol. Hiszpańskich	„	12.75
100 „	Hiszpanji	„	8.95
25 „	Kol. Hiszpańskich	„	1.35
50 „	Hiszpanji	„	3.—
50 „	Kol. Hiszpańskich	„	3 50
25 „	Egiptu	„	1.65
10 „	Iraku	„	2.75
25 „	Indochina	„	2.25
100 „	Rosji	„	3 95
50 „	Norwegji	„	3.50
10 „	Filipin	„	—.85
10 „	Persji	„	2.75
25 „	Szwajcarji	„	—.55
50 „	„	„	1.65
400 „	Niemiec	„	17.50
100 „	„	„	—.45
50 „	Rosji	„	1 50
75 „	Bośni	„	9.85
50 „	Stan. Zjednoczone	„	3 —
25 „	Luksemburg	„	1.35

PAKIETY całego ŚWIATA

500	rozmait. c. świata	zł	4.75
1000	„ „ „	„	8.50
2000	„ „ „	„	27.50

ZESTAWIENIA POWYŻSZE ZAWIERAJĄ TYLKO ZNACZKI ROZMAITE, KAŻDY INNY.

Koszta wysyłki oddzielnie. — Zresztą obowiązują nasze **ogólne warunki sprzedaży** (cennik główny).

Dom Filatelistyczny, Jan Witkowski

POZNAŃ I.

BIURO: FR. RATAJCZAKA 15 m. 24 (Pasaż Apollo)
ADRES DLA KORESP.: SKRYTKA POCZTOWA 370

NUMER GWIAZDKOWY!

ILUSTROWANE WIADOMOSCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK
POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Adres Redakcji i Administracji: Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 15

Przedruk wszelkich artykułów i reprodukcja klisz zastrzeżone!

Prenumerata od października 1931 do czerwca 1932 r. włącznie 9 numerów zł. 7,50
Prenumerata od października 1931 do grudnia 1932 r. włącznie 15 „ zł. 12,50

Wszelkie wpłaty należy kierować do P. K. O. na konto Nr. 208.547
z dopiskiem „Za prenumeratę Ilustrowanych Wiadomości Filatelistycznych"

Wszelką korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Ilustr. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie.

Nr. 3 GRUDZIEŃ 1931 Rok I

PROF. STAN. MIKSTEIN-KRAKÓW.

Popieraj polskie czasopisma i wydawnictwa filatelistyczne, a zdobędziesz bez szkód i zawodów wartościowy zbiór polskich znaczków.

rzy przeglądaniu jakichkolwiek spisów literatury i wydawnictw filatelistycznych zagranicznych uderza nas przedewszystkiem nadzwyczajna ilość perjodycznych miesięczników a nawet dwutygodników filatelistycznych. Taką znaczną ilość pism posiadają nietylko wszystkie wielkie narody i państwa zachodnie, lecz i nawet malutkie liliputki, choćby sąsiednie nasze „Freie Stadt Danzig", również poszczycić się mogą własnemi pismami.

Jakże ubogo w stosunku do tego przedstawia się nasza polska filatelistyczna prasa i publikacje! Pierwszem polskiem na europejską modę zakrojonem pismem był „Filatelista Polski" wychodzący w Krakowie od 20 października 1919 do 1. września 1922 r. Okres ten znamionuje tak olbrzymi rozrost zbierania i zbieraczy, iż bez przesady można powiedzieć, że co drugi człowiek to filatelista. Powodem tego pozornego rozkwitu było nie zamiłowanie do filatelistyki lecz tylko spekulacja, chęć łatwego dorobienia się majątków lub przynajmniej lokowania już dewaluujących się pieniędzy. Temu jednak pozornemu rozkwitowi zawdzięcza trzyletnią egzystencję. „Filatelista Polski".

Znaczenie tego pisma, będącego obecnie skarbnicą wiadomości o filatelistyce z pierwszych lat po odzyskaniu niepodległości, ocenić może tylko pracownik na tej niwie. Wszelkie ówczesne stosunki, zagadnienia, opisy ciągle zmieniających się wydań, opracowania historyczne, oraz kronika, rzucane barwnie ręką naszych najwybitniejszych publicystów i pracowników jak: Wł. Polańskiego, Wł. Rachmanowa, Dra Dudzińskiego, K. Gryżewskiego, St. Adam-

skiego, W. Bernsteina, Hr. Łosia, A. Góreckiego, hr. Wiśniewskiego, Z. Hirszbanda tworzą dzisiaj niewyczerpane źródło, z którego można czerpać wiadomości o pierwszych krokach filatelistyki nowo odbudowanego państwa polskiego.

Świetne te tradycje utrzymuje w dalszym ciągu miesięcznik „Nowy Filatelista Polski“, wydawany w Warszawie od 15. października 1922 do 15. listopada 1924. Oprócz tych samych autorów, którzy pracowali dla krakowskiego „Filatelisty“ występują A. B. Piaskowski, Inż. Domaszewski i E. Hoene, redakcja zaś spoczywa w doświadczonych rękach pierwszorzędnego znawcy W. Rachmanowa.

Równocześnie bo od stycznia 1924 do marca 1925 wychodzi w Łodzi „Echo Filatelistyczne“ wydawane przez Jerzego Krzyżanowskiego. I to pismo stoi na wysokości swego zadania, zawierając wiele cennych wiadomości o ówczesnych wydaniach, zagadnieniach i ruchu filatelistycznym.

Od czerwca 1925 do września 1928 wychodzi „Ilustrowany Przegląd Filatelistyczny“ w Toruniu. Początkowo, miesięcznik ten wydawany wytwornie, zalicza do swych współpracowników, oprócz poprzednio wymienionych autorów: Inż. J. Krzyżanowskiego, M. Niklewskiego, prof. J. Zawirowskiego, St. Rembielińskiego, Inż. S. Szepetysa, a od roku 1927 i autora niniejszego artykułu. Pismo to jednak w r. 1928 wychodziło już nieregularnie i nie ukończywszy publikacji o znaczkach krakowskich przestało się ukazywać.

Równocześnie, bo już od lutego 1924 ukazuje się we Lwowie pod redakcją Jerzego Zadurowicza „Kurjer Filatelistyczny“. Jako autorzy artykułów występują znowu ci sami poprzednio wymienieni pracownicy. Z większych publikacyj ogłoszonych w tem piśmie należy wymienić: A. B. Piaskowskiego 1) Polska agencja pocztowa w Konstantynopolu, 2) tegoż autora drukowane jako wkładka „Pamiątki pocztowe po byłym zaborze austrjackim oraz pracę autora niniejszego artykułu „Pierwsze Polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego“.

„Kurjer filatelistyczny" skromnie wydawany do roku 1928, po tym czasie staje się aż do ostatnich miesięcy 1930 r. jednem, jedynem perjodycznem stale wychodzącem czasopismem filatelistycznem Polski, informującem nietylko o wszelkich przejawach pracy na niwie polskiej filatelistyki, ale również przynoszącem wiadomości i oceny z zagranicy.

W dzisiejszych ciężkich pod względem ekonomicznym czasach należy podziwiać wytrwałość i zapobiegliwość redakcji, potrafiącej dotychczas utrzymać i rozwinąć „Kurjera Filatelistycznego", kiedy inne w lepszych czasach upadały.

Na tę też bardzo smutną stronę naszej filatelistyki, mianowicie upadanie pism, pragnę zwrócić uwagę w niniejszym artykule, jakie to są przyczyny, że gdzieindziej zagranicą prosperuje tyle pism filatelistycznych, u nas zaś mimo bezinteresownej pracy autorów i dopłacania do wydawnictw pism przez redaktorów, po pewnym czasie bezpowrotnie upadają.

Do egzystencji pisma konieczne są trzy warunki: 1) Wydawca względnie redaktor, umiejący utrzymać pismo na wysokim poziomie, zapewnić jego systematyczne, regularne ukazywanie się i przeprowadzać całą stronę administracyjną. 2) Współpracownicy dostarczający pismu artykułów z różnych dziedzin, mogących interesować zbieraczy, oraz 3) prenumeratorzy i odbiorcy pisma.

O ile co do pierwszych dwóch punktów nie brak nam ludzi przedsiębiorczych, energicznych, którzy jako wydawcy i redaktorzy za wszelką cenę utrzymują pisma perjodyczne, jak również i bezinteresownych ideowych autorów pracujących dla dobra filatelistyki, — to co do trzeciego punktu sytuacja jest wprost straszna, a przedewszystkiem **szkodząca najdotkliwiej tym właśnie, którzy z opieszałości, lekceważenia lub z niezrozumiałej wprost oszczędności, nie prenumerują żadnych polskich filatelistycznych pism perjodycznych.**

Jak się przedstawia przeważająca ilość naszych zbieraczy, można się przekonać przy przeglądaniu ich zbiorów. W większości zbiorów polskich znaczków, znajdujące się pierwszorzędne rzadkości i osobliwości wśród masy spekulacyjnych i bezwartościowych falsyfikatów, pomieszane znaczki licznych wydań różniących się papierem, ząbkowaniem, brak najmniejszego porządku chronologicznego świadczą, że właścicielowi nie żal było trudu, pracy i nieraz bardzo znacznych sum na założenie i uzupełnienie takiego w gruncie rzeczy bezwartościowego zbioru, natomiast, że tenże sam właściciel nie posiada nawet najelementarniejszych wiadomości z zakresu polskiej filatelistyki.

W rozmowie taki zbieracz, twierdząc, że wszystko już posiada, ubolewa nad brakiem nowego materjału i nowości, nowych okolicznościowych wydań, wykazuje w rozróżnianiu falsyfikatów nadmierną pewność i biegłość, opartą na „pewnych i wiarogodnych" relacjach różnych pokątnych handlarzy. Przy wspomnieniu mu o prasie filatelistycznej, opracowaniach, publikacjach, ostrzeżeniach, pokazuje się, że nie tylko ich nie zna, ale nawet nigdy o czemś podobnem nie słyszał, bo on przecież taki „znawca", który aż Michla sobie do polskich znaczków kupił, nie będzie prenumerował byle jakich piśmideł i gazet.

Po długich debatach, popartych okazaniem mu pism, rozpraw i artykułów w prasie filatelistycznej, przedewszystkiem zaś przekonaniem go o bezwartościowości takiego zbioru, na który zmarnowano tyle czasu i pieniędzy, zaczynają się skargi na fałszerzy i spekulantów, żerujących na kieszeniach filatelistów.

Przykłady takich „zbieraczy i znawców" a właściwie „markolepów" i znaczkopsujów są na porządku dziennym, a przyczyna tego już z rozmowy z takim

„klebefalcem“ widoczna — to zupełna nieznajomość i niekorzystanie z prasy filatelistycznej.

Gdy zagranicą każdy zbieracz prenumeruje nieraz kilka pism fachowych — to u nas zbieracze-prenumeratorzy należą do rzadkości.

Ten brak zrozumienia własnego interesu, lekceważenie fachowej prasy lub nierozsądna oszczędność zaledwie kilku złotych rocznie odbija się lichwiarsko przedewszystkiem na samych zbieraczach. Nie orjentując się w wydaniach polskich znaczków oraz nie mając najmniejszego pojęcia o wyglądzie i cechach oryginałów. nabywają od pokątnych handlarzy rzekomo bardzo korzystnie i okazyjnie nietylko najordynarniejsze fałszerstwa ale również i fikcyjne nie istniejące w rzeczywistości fantazyjne wydania. Opłacając w ten „okazyjny“ sposób wprost olbrzymi haracz fałszerzom, umożliwiają im jeszcze egzystencję i dalsze fabrykowanie fałszerstw a temsamem dyskredytowanie państwa i jego oryginalnych wydawnictw znaczków. Popieraniem takich pokątnych handlarzy, niezarejestrowanych i nieuprawnionych a rozpowszechniających fałszerstwa, szkodzą nadto uczczciwym firmom.

Oczywiście to lekceważenie prasy, filatelistycznej odbija się także i na niej a przez nią pośrednio znowu na tych samych zbieraczach. Polskie pisma filatelistyczne, mimo bezinteresownej pracy autorów są stale deficytowe i nie pokrywając nawet kosztów wydawania muszą upadać. Wydawnictwa trudno się podjąć — bo po wyłożeniu na nie gotówki — leży nienabywane. I tak w kółko, zbieracze pozbawiani są najnowszych wiadomości a brak ten sowicie opłacany spekulantom i fałszerzom odbija się znowu na zbieraczach.

Smutne te objawy zdecydowałem się wprawdzie z przykrością bez osłonek poruszyć w nadziei, że może z nowym rokiem przecież nastąpi otrzeźwienie i że obecnie istniejące pisma we własnym interesie zbieraczy doznają z ich strony należytego poparcia. W związku z zagadnieniem poparcia i rozpowszechnienia polskiej literatury filatelistycznej oraz perjodycznych pism należypodnieść potrzebę nowego wydania. Podręcznika Polskich Znaczków Poczto wych, który ukazał się w r. 1925 nakładem Nowego Filatelisty a został opracowany przez Komisję Katalogową Polskiego Towarzystwa Filatelistów w Warszawie co szczegółowiej omówię w następnym artykule.

Drugi nakład polskich kart pocztowych z widokami.

Ponieważ pierwszy nakład kart pocztowych z widokami, o których pisałem w Nr. 1 „I. W. F.“, w niespełna trzy miesiące został całkowicie wyprzedany, Min. P. i T. obecnie wydało te same karty w drugim nakładzie, w ilości nieco większej, bo po 200.000 sztuk każdego widoku. Karty drugiego nakładu różnią się od poprzednich następującemi szczegółami: Kolor niektórych widoków jest więcej zielony, zamiast oliwkowego, napisy pod widokami są wykonane większemi literami, napis „KARTKA POCZTOWA“ jest wykonany nie w Bydgoszczy razem z widokiem, lecz w Warszawie razem ze znaczkiem — cynkografją i różni się nieco krojem liter, widoki są umieszczone trochę wyżej i kontrolny napis w prawym dolnym rogu ma datę XI-1931 zamiast VIII-1931 i nakład 6.400.000 zamiast 3.000.000. W serji tej wydano również kartę Nr. 28 — Czarnohora, Karpaty Wschodnie, której w pierwszym nakładzie nie było, z powodu błędu w napisie. Niektóre napisy pod widokami zostały również zmienione w obecnym nakładzie: n. p.

Karta Nr. 4. MIR. Zamek zamiast NOWOGRÓDEK. Zamek w Mirze.

„ „ 10. BORYSŁAW. Kopalnie nafty, zamiast Widok ogólny.

Karta Nr. 14. KRAKÓW. franc. napis: BARBACANE zamiast La Rotonde „Barbakan".
„ „ 17. LWÓW. franc. La Chapelle de Boïms, zamiast La Chapelle des Boïmes.
„ „ 18. franc. Le Lac Górka... zamiast Lac Góreckie....
„ „ 22. TATRY Hala Gąsienicowa, zamiast HALA GĄSIENICOWA.
„ „ 32. ORŁOWO MORSKIE, zamiast ORŁOWO — MORSKIE. (bez —)

Karta Nr. 28 pierwszego nakładu posiadała w napisie błąd drukarski CZARNKOWA zamiast CZARNOHORA i z tego powodu nie została puszczona w obieg. Jak słychać Min. P. i T. ma zamiar napis ten przedrukować prawidłowym i tak poprawione karty oddać do użytku publiczności, aby nie niszczyć przeszło 90.000 sztuk tych kartek. Jest to zupełnie zrozumiała oszczędność, tem bardziej, że w niemieckich kartach widokowych jest również karta z przedrukowanym napisem pod widokiem.

W. Rachmanow.

(1) Kpl. serja 19 sztuk.
Wart. zł. 325,—

(2) 6 błędnodruków
wart. zł. 300,—

Zł. 5000.— DARMO!

(3) Nr. I, II, wart.
zł. 75,—

(5) Kpl. serja
wart. zł. 15,50.

(6) 4 sztuki **cięte**
zł. 10,—.

BEZPŁATNE

SERJA I.

(4) wart. zł. 19,75.

PREMJE!

GWIAZDKOWE!

dla prenumeratorów „Ilustr. Wiad. Filat."

Szczegóły na nast. stronie.

Wartość podana = **wartości got.,** a nie katalogowej, która jest wiele wyższa.

Warunki rozdziału bezpłatnych premji

Wartości zł 5000.— (w lepszych znaczkach i przyborach filatelistycznych)

Aby naszym prenumeratorom dać jaknajwięcej korzyści i aby innych filatelistów do prenumeraty zachęcić, postanowiliśmy z naszych olbrzymich zapasów przeznaczyć szereg lepszych seryj znaczków pojed. oraz albumów itd. (ogólnej wartości zł 5000.— na premje, które co miesiąc mamy zamiar rozdzielać. Dokładny opis premij z reprodukcjami podawać będziemy stopniowo w poszczególnych numerach „Il. Wiad. Fil.“

W numerze dzisiezszym podajemy **I część** premji „jako premje gwiazdkowe“ w ilości 6 sztuk według podanych na str. 8 reprodukcyj.

A. Każdy prenumerator, który nadeśle nam zamówienie na podstawie naszego cennika głównego lyb podanych w dzisiejszym numerze ofert za conajmniej zł 50.- otrzyma odpowiedni numer rejestracyjny według kolejności zamówień. Na podstawie tych numerów rejestracyjnych nastąpi rozdział premji 1, 2 i 3 w sposób następujący

Nr. 50-ty zamówienia otrzyma bezpłatną premje nr. 1. w postaci kompl. serji Korpusu Muśnickiego 19 sztuk wart. got. zł 325.—

„ 100-ny zamówienia otrzyma bezpł. premje Nr. 3. w postaci 2 znaczków P. M. Warszawa Mi. nr. I i II wart. got. zł 75.—

„ 200-ny zamówienia otrzyma bezpł. premje nr. 2 w postaci 6 błędnodruków Litwy Środkowej na Kowieńskiej wart. got. zł 300.—

B. Natomiast wszystkie zamówienia wyżej zł 20.— (a poniżej zł 50.—) otrzymują oddzielne numery rejestracyjne celem rozdziału premji Nr. Nr. 4, 5 i 6.

Nr. 50-ty zamówienia otrzyma bezpł. premje nr. 5 w postaci kompl. serji Sosnowca II wyd. wart. got. zł 15.50

„ 100-ty otrzyma premje bezpł. nr. 4 w postaci luks. albumu do znaczków polskich wart. got. zł 19.75

„ 200-ty zamówienia otrzyma bezpł. premje Nr. 6 w postaci 4 sztuk (czworobloku) 25 Mk. z orłem **cięte** zam. ząbkowane wart. got. zł 10.—

Powyższe tyczy się tylko do zamówień napływających na postawie niniejszego ogłoszenia i to w czasie **od 28. XII. 31 r. — 31. I. 32 r.** i tylko przy równoczesnym załączeniu poniższego kuponu.

KUPON uprawniający do uczestnictwa w rozdziale bezpłatnych premji cześci I.

Imię i nazwisko ....

Miejscowość ....

Bliższy adres ....

Kilka słów o znaczkach fałszywych 25-cio groszowych.

W maju r. b. prasa codzienna podała wiadomość o wykryciu w m. Łodzi wielkich zapasów znaczków 25-cio groszowych, wydania pamiątkowego powstania 1830 r., fałszowanych na szkodę poczty, podając ilość skonfiskowanych znaczków na kilka miljonów sztuk. Ponieważ takie znaczki, a specjalnie używane do opłacania listów, stanowią ciekawy objekt dla filatelistów, pozwalam sobie w kilku słowach podać szczegóły tych falsyfikatów. Może niejeden z filatelistów przeglądając swoje zapasy tych znaczków natrafi na takie falsyfikaty, wzbogacając temsamem swój zbiór prawdziwie ciekawym okazem.

Główną cechą fałszywych znaczków jest większe ząbkowanie a mianowicie 11 do $11^1/_2$ zamiast $12^1/_2$ i to linjowe, a powinno być skrzynkowe, następnie papier jest nieco więcej szarawy, farba matowa i druk niewyraźny, linje tła nierówne, brak cieniowania w tych linjach zarówno z prawej jak i lewej strony żołnierzy, cyfra 2 w liczbie 25 posiada stopę niższą od oryginału.

Prócz tych znaczków prawdopodobnie przez tych samych fałszerzy zostały podrobione również znaczki 25-cio groszowe małego formatu z orłem. Cechy tych fałszywych znaczków są następujące: Ząbkowanie te same, co na znaczkach poprzednich, czyli że jest linjowe 11—$11^1/_2$, a nie $12^1/_2$ skrzynkowe. Farba więcej matowa i jaśniejsza, druk bardzo nieczysty i zamazany, ornamentacja z boków wykonana nierówno i mniej dokładnie, głowa orła spłaszczona, korona

zupełnie zdeformowana, litery GR. mniejsze. Falsyfikaty te również zostały wykryte na listach, pochodzących nawet z korespondencji bankowej, a prawdopodobnie nawek w większej ilości, ponieważ Ministerstwo zarządziło wycofanie tych znaczków z obiegu od dnia 4 grudnia.

Istnieje jeszcze jeden falsyfikat tegoż samego znaczka, a więc już trzeci z rzędu, lecz prawdopodobnie nie puszczony w obieg przez fałszerzy. Otóż ostatni numer „Postmarke" podaje, że policja wiedeńska wykryła drukarnię, w której wykonywano falsyfikaty znaczka 25-cio groszowego z orłem. Znaleziono przeszło 4000 częściowo ząbkowanych arkuszy po 150 sztuk znaczków, a więc na sumę przeszło 150.000 złotych. Fałszerstwa te nie są udatne, kolor więcej żółtawy zamiast czerwonawego, druk bardzo zamazany, papier cienszy, a guma zamiast gładkiej — prążkowana. Ząbkowanie natomiast jest jak na oryginałach 12½, lecz linjowe, zamiast skrzynkowego. Wykonywano falsyfikaty te na maszynie rotacyjnej szybkobieżnej, a więc najnowszym sposobem. Prawdopodobnie znaczki te nie zostały puszczone w obieg, ponieważ wykrycie drukarni przez policję udaremniło zamiary fałszerzy.

Ministerstwo, pragnąc uchronić się przed dalszemi fałszerstwami znaczków obiegowych, ma zamiar wprowadzić papier z wodnym znakiem, oraz nieco zmienić rysunek znaczków, szczególniej zaś ich ornamentację.

W. Rachmanow

Nowości

Belgja

Ukazała się serja znaczków dobroczynnych z podobizną królowej Elżbiety.

10 + 5 c. bronz.
25 + 15 c. fjol.
50 + 10 c. ziel.
75 + 15 c. brun. szar.
1 f. + 25 c. czerw. karm.
1 f. 75 + 25 c. ultramaryn.
5 f. + 5 f. fjol. brun.

Bułgarja

Reprod. znaczka z Borysem (szczegóły w nr. 1).

Finlandja

Z okazji 70 urodzin prezydenta Rzeczypospolitej „M. Svinhufvunda" wydano w dniu 15 bm. pamiątkowy znaczek wartości 2 m z fotografją prezydenta.

Pozatem wyszła nowa serja złożona z 5 wartości:

50 p na 40 p. 2 m. fiol.
1m 25 na 50 p. 2m 50 c. nieb.
1m 50 czerw.

Od 1 stycznia 32. zostanie wypuszczona nowa serja „Czerwonego Krzyża":
1m 25 + 10 p., 2m + 20 p. i 2m 50 + 25 p.

Holandja

Dorocznym zwyczajem ukazała się serja znaczków dobroczynnych złożona z 4 wartości. Znaczki te, dwukolorowe, przedstawiają fotografje ułomnych dzieci.

1½ + 1½ c. czerw. nieb. (głuchonieme)
5 + 5 c. ziel. ijol. (niedorozwinięte umysłowo)
6 + 4 c. fjol. ziel. (niewidome)
12½ + 3½ c. nieb. czerw. (chore)

Jugosławja

Poniżej reprodukcja znaczka z Aleksandrem (patrz nr. 2).

Hiszpanja

Z zapowiedzianego wydania definitywnego znaczków republikańskich ukazała się dotychczas wartość 15c, w kolorze ziel. z podobizną polityka republik. Michała Salmerona. Dalsze wartości tej serji ukażą się wkrótce.

Niemcy

Wspominaliśmy już o wydaniu nowej serji znaczków dobroczynnych. Oto ich reprodukcja.

Rosja

Począwszy od 1 stycznia 1932 r. wszelkie listy tak w obrocie wewnętrznym jak i zagranisznym, zawierające znaczki dla celów kolekcjonerskich, muszą być frankowane specjalną dopłatą i w tym celu zaopatrzono nadrukiem pozostałość nakładu znaczków Kiereńskiego. Nadruk oznacza: Związek filatelistyczny sowiecki — kontrola wymiany zagranicznej

15 k na 70 k. brun.
25 k „ 70 k. „
50 k „ 35 k. nieb.
1 r „ 35 k. „

„L'Echo" donosi:

W przygotowaniu są **trzy nowe serje** pamiątkowe, mające wsławić październikową rewolucję, powrót z wygnania Lenina oraz powzięcie planu pięcioletniego.

Szwajcarja

Zgodnie ze swoją kilkunastoletnią praktyką wydała i w tym roku serję znaczków „Pro inventute" składającą się z następujących wartości:

5c (jezioro w Oberengadin)
10c (Wetterhorn)
20c (jezioro Lemańskie)
30c (Aleksander Vinet i wyspa Salagnon).

Szwecja

Ukazał się w listopadzie znaczek 5 kr. ciemn. ziel. przedstawiający pałac królewski w Sztokholmie. Znaczek ten sprzedaje poczta w blokach po 40 sztuk.

Węgry

Wycofano tu z obiegu znaczek 5 p. Ministerstwo Poczt bowiem spostrzegło, że znaczek ten po wymyciu i gumowaniu używano powtórnie jako środka opłatnego.

Włochy

Z okazji 50-cio lecia istnienia Akademji morskiej w Livorno pojawiła się serja znaczków składająca się z 3 wartości 20c, róż., 50c. fjol. i 1L25 nieb.

Zagłębie Saary

Pod koniec grudnia ukaże się dorocznym zwyczajem serja znaczków dobroczynnych, złożona z następujących 7 wartości:
40+15c, 60+20c, 1f+50c, 1f50+75c, 2f+1f, 3f+2f, 5f+5f.

Zamorze

Chiny.

Z dniem 1 września br. ukazać się miała serja nowych znaczków z podobizną prezydenta Sun Yat-Sen, drukowana w Londynie. Dopiero po przejęciu tej nowej serji przez pocztę chińską zauważono w kompozycji rysunku poważny błąd: Mianowicie na znaczkach tych znajduje się „białe słońce" z podwójną białą obwódką, co jest w sprzeczności z narodowym emblematem pekińską. Błąd ten naprawiony zostanie przez chińską wytwórnię znaczków przy pomocy nadruku, który ma zbędne obwódki białe usunąć.

Haiti.

Ukazały się 2 wartości: 5 c. ziel. i 10 c. czerw. karm. z podobizną prezydenta Salomona (1931) Sténio Viment na pamiątkę przystąpienia Haiti do Wszechświatowej Unji pocztowej.

Indje Holenderskie

Również i tu z dn. 15 października upoważnione zostało Ministerstwo Poczt do wydania specjalnej serji znaczków dla upamiętnienia trzęsienia ziemi i jego skutków z marca 1931 r. Powyższa serja obejmuje nie tylko znaczki do przesyłki zwykłej, ale również znaczki poczty lotniczej. Nakład przewidziany jest na 5000 sztuk i w sprzedaży pozostać ma tylko 1 dzień, a mianowicie 1 stycznia 1932. Znaczki te, o rysunku jednolitym dla wszystkich wartości, przedstawiają gmach poczty przed i po trzęsieniu ziemi. Dochód ze sprzedaży znaczkżw przeznaczony jest na rzecz Ministerstwa Robót Publicznych (nowy dowód sięgania do kieszeni filatelistów). Serja znaczków zwykłych składa się z 13 wartości, natomiast lotnicze z 4 wartości.

Peru

Serja Sanmarti zapoczątkowana wartością 10c, przedstawiającą plantacje cukru, uzupełniona została 2 wartościami wyższemi 15c-nieb i 20c-żółt. W przyszłości doczekają się wydania jeszcze 4 wartości tej serji, 2, 4, 50c i 1s.

Surinam

Z dniem 15 grudnia br. wypuszczono nową serję znaczków dobroczynnych wyobrażających macierzyństwo, złożoną z 4 wartości:

$1\frac{1}{2}$	+ $1\frac{1}{2}$	c. czarny
2	+ 2	c. czerw.
5	+ 3	c. nieb.
6	+ 4	c. ziel.

Stany Zjednoczone

Poniżej podajemy reprodukcję znaczka, o którym pisaliśmy w numerze poprzednim.

Rozmaitości

Znaczki reklamą towarową.

Niewątpliwe jest znaczenie znaczka pocztowego jako czynnika propagandy towarowej. Mamy nowy dowód, że poszczególne państwa znaczenie to umieją ocenić. Słynna jest mianowicie ze swej jakości kawa Guatemala. Otóż rząd tegoż państwa zawarł z reprezentantem jednej z północno-ameryk. drukarni umowę na dostarczenie 10 miljonów znaczków pocztowych wart. 3 c. Znaczki te, zaopatrzone odpowiednim rysunkiem i napisem, mają służyć specjalnie do zareklamowania pierwszorzędnej jakości kawy „Guatemala".

Haussa na znaczki Abisynji.

Od pewnego czasu daje się zauważyć haussa znaczków tego kraju. Zainteresowanie temi znaczkami jest szczególnie duże w Anglji, gdyż jeden z kupców angielskich nie zawahał się włożyć w znaczki abisyńskie około 25.000 ft. ang Korzystając z wielkiego popytu i zainteresowania rząd abisyński wydał nową serję znaczków, składającą się z 10 wartości począwszy od 1/8 M. do 5 T. i przedstawiających genealogję domów panujących. Na uwagę zasługuje portret króla Hayle Selami, który dźwiga koronę z czystego złota ozdobioną drogocennemi kamieniami, wagi 9 kg. Jeden tylko znaczek tej serji jest pod względem rysunku wyjątkiem, a mianowicie wartość 1/4 M przedstawiająca nowy most żelazny na rzece Hawash na linji kolejowej Harrar—Addi Abeba.

„Najbrzydszy" znaczek Rodezja.

Rodezja szczyci się posiadaniem „najbrzydszego" znaczka na świecie. Jest nim nowy znaczek wartości 2 p. z wodospadami „Wiktorji". Według twierdzenia „Egyptian Gazette" (Aleksandrja) przeszło połowa tych

znaczków naklejona została na listach rzekomo z powodu opozycji odwrotnie, skutkiem czego znaczek ten przedstawia obraz wspaniałego lodowca, płynącego (można się tak domyśleć) koło wybrzeża.

Spór o znaczek „Łuku Triumfalnego".

W jednym z poprzednich numerów podaliśmy wiadomość o wydaniu znaczka z odbitką „Łuku Tryumfalnego". Jak donosi „Deutsche Zeitung" f. B.", powyższa emisja wywołała ożywiony spór, bowiem projektodawca motywu przedstawił dokładnie nad środkową linją łuku zachodzące słońce, co z punktu widzenia astronomicznego jest niemożliwością. Prasa paryska, na złość wszystkim mądrzejszym, wskazuje jednak na fakt, że zachód słońca rzeczywiście zaobserwować można i to tylko w jednym jedynym dniu roku, mianowicie w dniu śmierci Napoleona. Bowiem 5-tego maja o tej samej godzinie, o której Napoleon na wyspie św. Heleny zmarł, słońce rzeczywiście zachodzi dokładnie nad środkową linją łuku, tego widomego znaku sławy Napoleona.

Poniżej reprodukcja tego znaczka.

Bibljografja

Otrzymaliśmy z firmy **Hess** do recenzji specjalny katalog znaczków pocztowych. Katalog ten traktuje wyłącznie o znaczkach Niemiec i niemieckich kolonjach. W przeciwieństwie do innych katalogów podaje wyłącznie ceny netto a nie brutto. Podaje ceny znaczków stemplowanych, niestemplowanych, na listach, w parkach, blokach, w paski, pozatem ocenione zostały wszelkie odmiany, kasowniki itd. Ze względu na to, że powyższy katalog traktuje przedmiot z wielką skrupulatnością, może zbieraczom znaczków niemieckich oddać znaczne usługi.

Do nabycia w naszej administracji po cenie Mk. 4,50 plus koszta przesyłki.

Wyszedł cennik **Froedego** do znaczków pocztowych Europy 1932. Cennik ten podaje cenny netto, po których firma ta znaczków dostarcza. Ceny są mimo to wyższe, niż dzisiejsze ceny rynkowe. Szata zewnętrzna jak również wykonanie przedstawia się naogół estetycznie.

Borka cennik Europy (Borek Europa Liste). Już dawno znane są cenniki firmy Borek rok rocznie wydawane, które zawierają wszystkie znaczki europejskie; katalog ten tradycyjnym zwyczajem opiera swoje numery ściśle na katalogu Senfa. Nowością od kilku lat jest okoliczność, że wszystkie znaczki zostały skliszowane, przez co cennik ten zastąpić może poniekąd katalog. Podane w nim ceny są również netto, są one jednak mimo to wyższe od podanych cen rynkowych,

Imprezy filatelistyczne

Międzyn. Wystawa znaczków P. Lotniczej w Strasburgu (7—16 maja 32).

W Strasburgu czyni się przygotowania do Międzyn. Wyst. Lotniczej na rok 1932. Pod każdym względem ma ona przewyższać ostatnią tego rodzaju wystawę w Paryżu na której można było oglądać najlepsze zbiory znaczków Poczty Lotniczej. Wszelkich informacyj dotyczących tej wystawy fachowej udziela sekretarjat Wystawy Strassburg-Neudorf Polygon Str. 19.

Redaktor i Wydawca Jan Witkowski, Ratajczaka 15. m. 24.

GWIAZDKOWA

Okazja w lepszych znaczkach

po cenach **zniżonych**

Poniżej oferowane znaczki oddajemy po cenach znacznie zniżonych. **Prosimy porównać z cenami katalogu Michla lub Yverta** — Znaczki są przeważnie w utrzymaniu Ia., mniej ładne zostały odpowiednio obniżone. Zresztą wysokość rabatu w stosunku do ceny katalogu zależy od utrzymania danego znaczka.

Anglia			
1915	Mi 148, Yv 154	*	15 — zł
Austrja			
1850	Mi 1Z, Yv 1		7.— ,,
1851	Mi 6x Yv 1a pasek 3 szt. uszk.	*	80.— ,,
1926	Mi 473—475, Yv lotnicze 29—31		27.— ,,
Badenja			
1851	Mi 1b, Yv 1		30 — ,,
1860	Mi 11a, Yv 11a		7.— ,,
1862	Mi 15, Yv 14		10.— ,,
Belgja			
1854	Mi 3E, Yv 6a parka		7 — ,,
Brema			
1861	Mi 5, Yv 5 repar.	*	40.— ,,
Brunswik			
1853	Mi 5, Yv 5		55.— ,,
,,	Mi 8, Yv 9		35.— ,,
1863	Mi 16, Yv 11		20 — ,,
1866	Mi 21, Yv 14		16 — ,,
,,	Mi 22, Yv 15		18.— ,,
Danja			
1854	Mi 6, Yv 6		24.— ,,
Fiume			
1920	Mi 131, Yv 128	*	24.— ,,
Francja			
1849	Mi 7, Yv 6		50.— ,,
1871	Porto Mi 5, Yv 5		4 — ,,
Grecja			
1886	Mi 75, Yv 63		8.— ,,
Hamburg			
1864	Mi 10, Yv 13		5.— ,,
,,	Mi 16, Yv 18		5.— ,,
Hanower			
1850	Mi 1, Yv 1 parka		40.— ,,
1851	Mi 3a, Yv 3a		14.— ,,
,,	Mi 36, Yv 3		14.— ,,
,,	Mi 4, Yv 4		16.— ,,
1856	Mi 12, Yv 13		15.— ,,
1859	Mi 13, Yv 18 czworobok	*	50.— ,,
1860	Mi 18, Yv 20 brzeg z liczbą	*	20.— ,,
1864	Mi 25II, Yv 26		15.— ,,
Helgoland			
1875	Mi 15, Yv czworobok naroż.	*	11.— ,,
1876	Mi 18c, Yv 17		8.— ,,
Holandja			
1852	Mi 1b, Yv		20.— ,,
,,	Mi 3a, Yv 3		20. ,,
Irlandja			
1922	Mi 46 błędodr. długa 1		17 50 zł

Luxenburg			
1859	Mi 7, Yv 7		24.— ,,
1865	Mi 22, Yv 22		140.— ,,
Meklenburg-Schwerin			
1856	Mi 3, Yv 3 b. g.	*	70.— ,,
Modena			
1859	Mi gaz. V, Yv 5	*	35 — ,,
Monako			
1909	Mi Pto 7, Yv 4		27 50 ,,
Niemcy			
1872	Mi 19, Yv 16 sześcioblok RR	*	17.50 ,,
1902	Mi 79, Yv 77 zgięty niewid.		10.— ,,
Niem. poczta w Turcji			
1884	Mi 5a, Yv 5a		42.— ,,
Kamerun			
1897	Mi 1, Yv 1		10 — ,,
Marjany			
1900	Mi 3, Yv 3		14.— ,,
Oldenburg			
1859	Mi 8, Yv 8		200.— ,,
Półn. niem. związek poczt.			
1869	Mi 23, Yv 22 b. g.	*	35.— ,,
1870	Służb. Mi, Yv 1		5.— ,,
Romanja			
1859	Mi 4, Yv 4		45 — ,,
Szlezwik-Holsztyn			
1864	Mi 7, Yv 3 list.		10.— ,,
1865	Mi 8, Yv 4	*	5.— ,,
1865	Mi 21, Yv 10 b. g.	*	12 — ,,
Szwajcarja			
1851	Mi 7 II, Yv 14		26.— ,,
Thurn-Taxis			
1859	Mi 22, Yv 34		6.— ,,
1865	Mi 40, Yv 25		3 50 ,,
1866	Mi 53, Yv 51		7 — ,,
Wirtembergja			
1851	Mi 2 i 3, Yv 2 i 3 na wycinku		5 — ,,
1857	Mi 6, Yv 6		12 — ,,
1869	Mi 37, Yv 37		8.50 ,,
1869	Mi 41, Yv 41		10 50 ,,
Franc. poczta w Port Said			
1902	Mi 32, Yv 34	*	13 50 ,,
Franc. poczta w Chinach			
1902	Mi 55, Yv 73		13.50 ,,
Chili			
1853	Mi 1 I x, Yv 1		20 — ,,
Natal			
1874	Mi 38, Yv 33		6.— ,,

Skróty oznaczają: Mi = Katalog Michla, Yv = Yvert, x = niestemplowany.

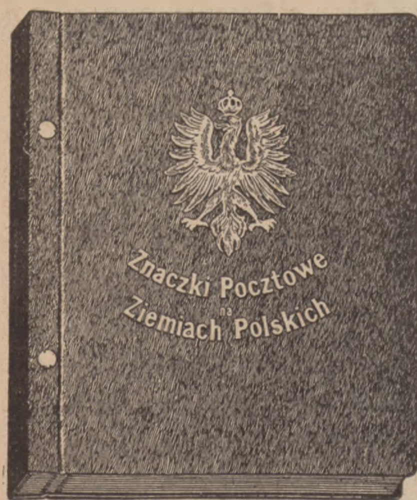
PROSZĘ KORZYSTAĆ Z OKAZJI!

Dom Filatelistyczny JAN WITKOWSKI Poznań I.

Patrz bezpłatne premje!

DRUK „POL" POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH T. Z O. P. POZNAŃ, GROBLA 14

Nowy nakład albumów polskich!

Niniejszem mamy zaszczyt zakomunikować, że na zasadzie **ugody** zawartej z firmą H. Kamiński-Toruń przejęliśmy cały nakład albumów Polskich **na własność** (wszystkie poprzednie zawiadomienia w sprawie tych albumów niniejszem unieważniamy.

Przystąpiliśmy więc do wydania nowego nakładu i komunikujemy, że w najbliższych dniach opuści prasę drukarską:

V. uzupełnione wydanie luksusowego albumu do znaczków pocztowych na ziemiach polskich.

Album o rozmiarze ca 25/5×30 cm. spięty systemem śrubowym zawiera przeszło 100 jednostronnie drukowanych kart I-rzędnego papieru „Royal* w oprawie płóciennej. Przeszło 200 odbitek precyzyjnie wykonanych klisz. Uwzględniono w niem wszystkie przez władze pocztowe i powstańcze oficjalnie wydane znaczki polskie z zasadniczemi odmianami barw i papieru, znaczki Litwy Środkowej, Plebiscytów polskich, jako też znaczki okupantów z światowej wojny na ziemiach polskich i t. d. Ze względu na spięcie systemem śrubowym można każdą poszczególną kartę wyjąć i dodać karty dodatkowe. Corocznie ukażą się dodatki, przez co album zawsze będzie aktualnem.

Cena egzemplarza . . . . zł **19,50**
plus koszta opakowania i wysyłki około zł **3,—** 18 stron

Dodatki. Dla posiadaczy poprzednich wydań oferujemy dodatki uwzględniające wszystkie znaczki polskie, które się ukazały po wyjściu poprzednich wydań, oraz kilka poprawek.

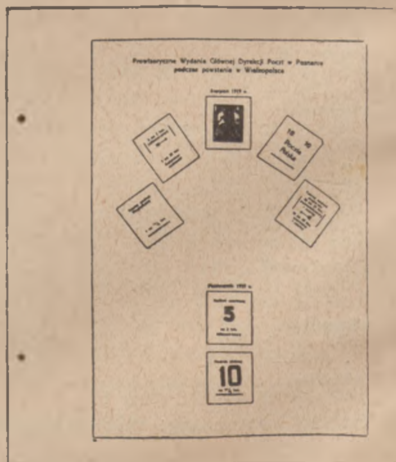
Cena dodatków wynosi . . . . . zł **3,90**
koszta opakowania i wysyłki . . zł **—,90**

Cena albumu dla zamawiających **z zagranicy** wynosi U. S. A. . . . dol. **3,50**
włącznie koszt. wysyłki i opakow.

Poprzednie wydania znalazły tak wielkie **uznanie** w świecie filatelistycznym, że specjalne reklamowanie i polecanie albumów uważamy za zbyteczne. Najważniejszym powodem tak wielkiego powodzenia tych albumów jest ich **luksusowe i estetyczne wykonanie i nadzwyczaj przystępna cena.**

Każdy filatelista polski powinien album powyższy posiadać

P. S. Wysyłka albumów nastąpi w pierwszych dniach stycznia 1932 r.

ALBUM POWYŻSZY ZOSTAŁ NA WSZECHPOLSKIEJ WYSTAWIE FILATELISTYCZNEJ W WARSZAWIE 1928 NAGRODZONY

„SREBRNYM MEDALEM".

DOM FILATELISTYCZNY J. WITKOWSKI — POZNAŃ I.